

INFORMASJONSBREV TIL ELEVER OG FORESATTE OM FAGET RELIGION, LIVSSYN OG ETIKK.

Nordkapp kommune vil med dette orientere særskilt om faget Religion, livssyn og etikk.

Ny læreplan

Læreplanen i faget religion, livssyn og etikk(RLE) gjelder fra skoleåret 2008/2009.

Læreplanen for RLE er justert for å være i tråd med endringene i opplæringsloven og for å imøtekomme dommen fra den Europeiske menneskerettsdomstolen (EMD). Den nye læreplanen skal bidra til å sikre at RLE er et fag som normalt samler alle elever og som fremmer respekt, dialog og toleranse. Læreplanen skal sikre at menneskerettighetene ivaretas i undervisningen.

De viktigste endringene:

Formålet med faget er endret i tråd med opplæringsloven

Teksten om formålet i den tidligere læreplanen i KRL bygde på og utdypet § 2-4 i opplæringsloven. Fordi denne paragrafen nå er endret, er også teksten om formålet med faget endret i læreplanen. I det nye formålet står det at faget skal gi kjennskap til kristendommen, andre verdensreligioner og livssyn og til etiske og filosofiske emner. På grunn av kristendommens betydning i Norge, historisk sett og som kulturarv, skal kristendomskunnskap fortsatt ha den kvantitativt største andelen av lærestoffet.

I tillegg er det gjort flere justeringer i formålsteksten for å imøtekomme dommen i EMD og for å sikre at menneskerettighetene ivaretas i undervisningen i faget.

Blant annet står det at:

”Religion, livssyn og etikk er et ordinært skolefag som normalt skal samle alle elever. Opplæringsloven legger til grunn at undervisningen skal være objektiv, kritisk og pluralistisk. Det innebærer at den skal være saklig og upartisk og at de ulike verdensreligioner og livssyn skal presenteres med respekt. I undervisningen skal det ikke være forkynnelse eller religionsutøvelse. Likeverdige pedagogiske prinsipper skal legges til grunn. Det innebærer at alle religioner skal behandles på en faglig og sakssvarende måte ut fra sitt særpreg og mangfold.”

Ikke lenger anledning til å forskyve kompetansemål

Den tidligere læreplanen i KRL ga anledning til å forskyve kompetansemål fra 1.-4. til 5.-7. årstrinn, ut fra prinsippet om lokal tilpasning. I den nye læreplanen

i RLE er det ikke lenger anledning til å forskyve kompetansemål. Dette er for å sikre at prinsippet om en objektiv og pluralistisk undervisning ivaretas på alle trinn og for å imøtekomme dommens bekymring for de yngste elevene. Det er også i tråd med hvordan de øvrige læreplaner for andre fag er utformet.

Ikke lenger prosentfordeling av undervisningstid til de ulike deler av faget

Den tidligere læreplanen i KRL inneholdt en bestemmelse om fordeling av undervisningstid mellom de ulike delene av faget. Denne prosentfordelingen er tatt ut av læreplanen. Læreplanen i RLE er dermed i tråd med de øvrige læreplaner i Kunnskapsløftet, hvor det overlates til lokalt nivå å disponere undervisningstid ut fra innholdet i kompetansemålene.

Kompetansemålene er i liten grad endret utover visse justeringer. På bakgrunn av den betydning kristendommen har i Norge, historisk og som kulturarv, er det fortsatt et større antall kompetansemål knyttet til kristendommen enn til de andre verdensreligioner og livssyn og til etiske og filosofiske emner. I dommen fra EMD slås det fast at det faktisk at kristendommen gis en større plass i faget ikke er i strid med menneskerettighetene, så lenge de ulike religioner og livssyn behandles kvalitativt likt.

Opplæringslovens bestemmelser om fritak i faget:

Foresatte gir melding for elever under 15 år mens elever over 15 år selv gir melding til skolen. Fritaksreglene er knyttet til de deler av et emne i faget som eleven eller foresatte opplever som utøving av eller tilslutning til en annen religion. Melding om fritak må ikke grunngis, men meldinga må tydeliggjøre hvilket emne/del av emne det søkes om fritak for. Det gjøres særskilt oppmerksom på at det ikke kan gis melding om fritak knyttet til kunnskapsinnhold i faget.

Dersom skolen ikke finner å godta melding om fritak, må skolen behandle meldinga etter reglene om enkeltvedtak i forvaltningslova.

Lovbestemmelsene er gjengitt under.

§ 2-3a. Fritak frå aktivitetar m.m. i opplæringa

Skolen skal vise respekt for elevane og foreldra sine religiøse og filosofiske overtydingar og sikre retten til likeverdig opplæring.

Elevar skal etter skriftleg melding frå foreldra få fritak frå dei delar av undervisninga ved den enkelte skolen som dei ut frå eigen religion eller eige livssyn opplever som utøving av ein annan religion eller tilslutning til eit anna livssyn, eller som dei på same grunnlag opplever som støytande eller krenkjande. Det er ikkje nødvendig å grunngi melding om fritak etter første punktum.

Det kan ikkje krevjast fritak frå opplæring om kunnskapsinnhaldet i dei ulike emna i læreplanen. Dersom skolen på eit slikt grunnlag ikkje godtek ei melding om fritak, må skolen behandle saka etter reglane om enkeltvedtak i forvaltningslova.

Skolen skal ved melding om fritak sjå til at fritaket blir gjennomført, og leggje til rette for tilpassa opplæring innanfor læreplanen.

Skoleeigaren skal årleg informere elevane og foreldra til elevar under 15 år om reglane for fritak og om innhaldet i opplæringa.

Elevar som har fylt 15 år, gir sjølv skriftleg melding som nemnt i første ledd.

§ 2-4. Undervisninga i faget religion, livssyn og etikk

Religion, livssyn og etikk er eit ordinært skolefag som normalt skal samle alle elevar. Undervisninga i faget skal ikkje vere forkynnande.

Undervisninga i religion, livssyn og etikk skal gi kjennskap til kristendommen, andre verdsreligionar og livssyn, kjennskap til kva kristendommen har å seie som kulturarv og til etiske og filosofiske emne.

Undervisninga i religion, livssyn og etikk skal bidra til forståing, respekt og evne til dialog mellom menneske med ulik oppfatning av trudoms- og livssynsspørsmål.

Undervisninga i religion, livssyn og etikk skal presentere ulike verdsreligionar og livssyn på ein objektiv, kritisk og pluralistisk måte. Dei same pedagogiske prinsippa skal leggjast til grunn for undervisninga i dei ulike emna.